

آواز خوانے

دانش صدا سازی و خواندن

✎ نویسنده: هوگو پینکسٹربور

✎ مترجم: سعید مجیدی

آواز خوانی

سر شینسنامه: پینکستربرو، هوگو. Pinksterboer, Hugo.
عنوان و نام پدید آور: آواز خوانی: دانش صداسازی و خواندن
آهوگو پینکستربرو: ترجمه سعید مجیدی.
مشخصات نشر: تهران: کتاب آبان، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری: ۱۶ ص.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۳۴۳-۴۸-۷
وضعیت فهرست نویسی: فیا
یادداشت: عنوان اصلی:
Tipbook vocal: the complete guide, ۲۰۰۸
موضوع: آواز خوانی -- آموزش
شناسه افزوده: مجیدی، سعید، ۱۳۹۴ - مترجم
رده بندی کنگره: ۱۳۹۴ / پ ۹۸ / MT ۸۲۰
رده بندی دیویی: ۷۸۲ / ۰۴۳
شماره کتابشناسی ملی: ۳۹۴۰۰۹۷۹

اثر: هوگو پینکستربرو
ترجمه: سعید مجیدی
ویراستار: مانی فرسای
طراح جلد: مینا عصوصی
طراح گرافیک: عطیه جعفرنیا
ناظر چاپ: نامنه سرشتی
لیتوگرافی: بهار معنر
چاپ و صحافی: بوستال ستاد
نوبت چاپ: ششم، ۱۴۰۳
تیراژ: ۵۰۰ جلد
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۳۴۳-۴۸-۷

انتشارات کتاب آبان

آهزان: آلبان انقلاب، آلبانان، خیابان بهار، رازی، آگوی، فاطمی، داریان، شماره ۱۲، طبقه همکف، واحد ۱۰ (کد پستی: ۱۳۱۳)، طرکتهاس: ۰۲۱-۶۶۹۵۵۰۳۲
وبسایت: www.abanbooks.com | پست الکترونیک: info@abanbooks.com

آواز خوانی، دانش صداسازی و خواندن

۹ ۷۸۶۰۰۷ ۳۴۳۴۸۷
المنشورات کتاب آبان ۳،۵۰۰۰۰۰۰
ریزان

ترجمه این اثر را تقدیم می‌کنم به تمامی کسانی که دوست دارند صدای
خود را بسازند و آواز خود را سر دهند.

انتشارات «کتاب آبان» با هدف حفظ محیط زیست، ارزش قیمت کتاب و سهولت دسترسی، مجموعه قطعات تمرینی کتاب را به صورت آنلاین در اختیار خوانندگان قرار داده است. برای دسترسی به این قطعات «رمزینۀ پاسخ سر» (QR) زیر را اسکن کرده تا به وبگاه مورد نظر وارد شوید. هم چنین نشانی اینترنتی زیر نیز جهت دسترسی در رایانه های شخصی ارائه شده است.

<https://abanbooks.com/dl/tipbook-vocals-the-singing-voice-the-complete-guide/>

فهرست

مقدمه مترجم

مقدمه نویسنده

فصل ۱. خواننده کیست؟

خوانندگان از شخصی‌ترین، در دسترس‌ترین و چندکاره‌ترین ابزار موسیقی، میان تمام سازها استفاده می‌کنند، که می‌توان آن را در هر سبک یا شیوه موسیقی به کار برد و آن چیزی به جز «حنجره» نیست. این فصل به برخی از ویژگی‌های کلی حنجره و صدای انسان می‌پردازد.

فصل ۲. نگاهی گذرا به اندام‌های صوتی

در این فصل قسمت‌های اصلی اندام صوتی و وظایف‌شان بررسی می‌شود، بدون آنکه بیش از حد در مباحث زیست‌شناختی (بیولوژی) متوقف شویم.

فصل ۳. آموزش خواندن

آواز خواندن به روش کلاسیک نیازمند درس‌های صدا و صداسازی است، اما به‌طور قطع با خواننده‌ای، اطلاعاتی که از اساتید حرفه‌ای هر شیوه دیگری کسب می‌کند نیز مفید خواهد بود. در این فصل آنچه که معلم صداسازی می‌تواند برای شما انجام دهد، بیان نکاتی درباره تمرین کردن ارائه می‌شود.

فصل ۴. خوب خواندن

«درست آواز خواندن» نزد خواننده راک دیدگاهی که خواننده کلاسیک از این مفهوم دارد، یکسان نیست. با این حال دیدگاه‌های مشترک بسیاری و بیشتر خوانندگان دیگر سبک‌ها دارند. این فصل جنبه‌های مختلف «درست آواز خواندن» مانند تنفس، حالت بدن، بازخوانی (تشدید) صدا، دقیق خواندن و مطالبی دیگر را برای استفاده در هر شیوه و سبکی دربرمی‌گیرد.

فصل ۵. رجیسترهای صدای انسان

اصوات (نت‌های) زیربیم صدای انسان با یکدیگر متفاوتند زیرا هر یک در رجیسترهای صوتی متفاوتی قرار دارند. گروهی از کارشناس‌ها تنها به وجود یک

رجیستر و برخی دیگر به وجود دو، سه یا حتی رجیسترهای بیشتری اعتقاد دارند. این فصل این موضوع مبهم و گمراه‌کننده را روشن می‌سازد.

فصل ۶. گستره‌ها و گونه‌های صدا

این فصل به انواع صدا، از باس تا سوپرانو، طنین‌شان و گستره آنها می‌پردازد.

فصل ۷. مراقبت از صدا

در بخش نخست این فصل، مجموعه‌ای از باید و نبایدهایی ارائه می‌شود که از آسیب به اندام صوتی جلوگیری می‌کنند و آن را در وضعیتی مناسب نگه می‌دارند. بخش دوم هم با برخی بیماری‌ها و راه‌های درمان آنها ارتباط دارد.

فصل ۸. خوانش از شعر

این فصل، راهنمایی‌ها و نکاتی در چگونگی بیان و یادآوری شعرها و متون آوازی و آواسازی و تلفظ را شامل می‌شود.

فصل ۹. میکروفن‌ها و افکت‌ها

در این فصل دانش پایه درباره میکروفن‌ها و انتخابی مناسب از میکروفن مناسب در راستای اهداف و برنامه‌های شما، اطلاعاتی فنی درباره استفاده از لوازم جانبی به آسان‌ترین روش، چند نکته مهم برای گوش دادن و توجه در هر یک از آنها، و افکت‌هایی برای صدای خواننده و مواردی مانند آنها ارائه شده است.

فصل ۱۰. نگاهی به گذشته

اصطلاح‌نامه و نمایه

فهرست توضیحی واژگان یا اصطلاح‌نامه انتهای کتاب، بیشتر اصطلاحاتی را که ممکن است به عنوان یک خواننده با آنها برخورد کنید، به طور خلاصه توضیح داده است و به منظور سهولت بیشتر به شکل نمایه نیز تکرار گردیده‌اند.

فهرست منابع و مآخذ

واژه‌نامه فارسی - انگلیسی

مقدمه مترجم

همان‌گونه که هر گلی عطر و بویی دارد، صدای انسان‌ها نیز عطر و طنین و زیبایی‌های ویژه خود را دارد، کافی است آن را خوب بشناسیم و به روشی درست و اصولی پرورش دهیم تا هم خواننده و هم شنونده از زیبایی‌های خنیاگری و خوانندگی، لبریز از حظ و لذت شوند.

امروزه آموزش‌های خوانندگی و آواز یا انواع دیگر کاربرد صدای انسان (با بهره‌گیری از یافته‌های علمی مانند آواشناسی، آناتومی، فیزیولوژی، تغذیه، روانشناسی آموزشی و ماز... آنها)، دست یافتن به زیبایی‌های صدا و پرورش آن را سرعت بخشیده و آسان‌تر از پیش آمده است. همچنین توجه به سلامت صدا، غیرمقلدانه خواندن، سهولت فراگویی و پرورش ویژگی‌های مختلف صدا از جنبه‌های مهم این دانش جدید و روش‌های آموزشی آن است. اما فضای حاکم بر آموزش خوانندگی و آوازخوانی در کشور ما، مبتنی بر روش‌هایی است که در بسیاری مواقع بر پایه تقلید و انتقال سینه به سینه است. نیک پیداست، استعداد بهره‌گیری از دانش‌های جدید در کنار ردیف زیبایی آوازی ما، کیفیت صدای آوازخوانان را ارتقا خواهد بخشید. از سویی این دانش نوین و تمرین‌های طراحی شده برپایه آن، که بین اهالی آواز به «صداسازی» مشهور است، با مخالفت‌هایی از سوی برخی ردیف‌دانان و استادان سنتی آواز و خوانندگان مواجه شده است، که هیچ علم و دانشی در این زمینه ندارند و شهرت‌شان است که باعث نادیده انگاشته شدن ناتوانی تدریس و ضعف علمی‌شان می‌شود. از نشانه‌های این بی‌دانشی صدا‌های گرفته، کم حجم، مقلدانه و ناسالم خود و هنرجویان‌شان است. تا چه شود استثنایی از کلاس‌های آنها بیرون آید، آن هم با صرف زمان و هزینه‌هایی بسیار. اگر چه جدال کهنه و نواز دیرباز در زمینه‌های مختلف وجود داشته است و به قول مولانا:

«حدیث نو نرود در شکاف گوش کهن»، اما امیدوارم این بار کهنه‌گرایان با درس گرفتن از تاریخ، در دیدگاه خود شک کنند و با دیدی مثبت به این اثر بنگرند، تا بتوانند خوانندگان و آوازخوانان بهتری پرورش دهند. هر چند دانش و علم جدید جایگاه

خود را نزد هنرجویان جوان با ذهنی نوجو و پویا خواهد گشود، اما باید به نوجویان هنر خوانندگی و آواز در هر سبک و شیوه‌ای یادآور شد، تقلید از عهده تبیین و درک و تشریح اصول اساسی، که مبنای فراگیری آواز و خواندن خلاقانه است، برنمی‌آید. اگر به دنبال فردیت، عدم تقلید و نگرشی غیراسطوره‌ای در آوازتان هستید، این قول مارشال مک‌لوهان استاد برجسته ارتباطات را مدنظر داشته باشید که:

«دنیای قبیله‌ای شفاهی گوش، جامعه بسته وابسته به همی است که در آن فردیت هیچ جایگاهی ندارد و مردم در فرهنگ‌های شفاهی تجربه عمیق اسطوره‌ای دارند»^۱.

گذشته از سایه سنتین این فرهنگ سنتی بر فضای کلی آموزش‌های خوانندگی و حتی فن بیان در کشور ما، جریان یاددهی بیشتر بر پایه انتقال تجربه‌های شخصی هنرمندان مشهور و در بیشتر موارد، نوع کم‌دانش در زمینه آموزش و حتی روش‌های غیرعلمی صداسازی استوار است. نمونه‌ی دیگر، بسیاری از هنرجویان نیز به دنبال تقلید از افراد مشهور یا روش و سبک مدعایان برای رسیدن به شهرت هستند، زیرا مسیر خلاقانه خواندن بسی دشوار است. هنرمندان هنرجویان هوشمند و کنجکاوی که با جدیت در پی رشد کیفیت صدای خویشند، خوانندگانی با دغدغه و پرسش‌های بسیاری از این دست که؛ چگونه می‌توان صدای ریژه خود را تولید کرد؟ صداسازی و تمریناتش چیست؟ و چه نقشی در رشد و بهبود کیفیت صدای او دارد؟ سلفز چه تأثیری در رشد و پرورش خوانندگی و صدا دارد؟ تکنیک خواندن چیست؟ گستره‌های صدا کدامند؟ و جای صدای من در کدام گستره قرار دارد؟ چگونه باید از صدای خود مراقبت کرد؟ آیا هر خواننده خوبی می‌تواند معلم خوبی نیز باشد؟.

پاسخ این پرسش‌ها و نکات فنی بسیار دیگری را که من به عنوان یک هنرجوی آواز سال‌ها در پی‌اش بودم، به آسانی در این کتاب یافته‌ام و آن را پس از جستجو و مقایسه چند کتاب مختلف در همین زمینه، برای ترجمه برگزیدم. از آنجا که این کتاب «دانش خواندن» برای تمامی خوانندگان در هر سطح و سبکی است و کتاب دستور یا روش چگونه خواندن و پرورش صدا در یک سبک یا شیوه خاص نیست،

۱- پل کوبلی و همکاران، ۱۳۸۷، نظریه‌های ارتباطات، ترجمه گودرز میرانی و سعیدرضا عاملی، تهران: پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی، ج ۴.

بی شک برای تمامی خوانندگان مفید خواهد بود و در نهایت می توان گفت، با دانش و روش آموزش علمی و درست است که می توان به صداهایی یگانه و خلاقیت در خواندن دست یافت.

اما از دشواری های ترجمه این قبیل آثار، مطابقت دقیق و صحیح آواها، هجاها و دیگر مباحث آواشناختی از زبان مبدأ به زبان مقصد است و ضعف در برگرداندن این مباحث است که باعث ناکارآمدی این گونه آثار برای مخاطبان زبان مقصد می شود. این دشواری ها است که بسیاری از کتاب های ترجمه ای و حتی تألیفی آواز و فن بیان ما را دچار ضعف علمی کرده است، که به برخی از آنها در نقدهای مکتوب خود پرداخته ام. بر همین اساس در این ترجمه تلاش شده است انطباق و برگردان آواها بر پایه ساختار آوایی زبان فارسی و با دقت هر چه تمام تر انجام پذیرد، تا مخاطبان بتوانند آسانی این مباحث را به کار برند.

در اینجا به خود لازم می دانم از برادرم احسان و دوست خوبم بهنام مهرابی قدردانی و تشکر کنم، که با مطالعه بخش هایی از کتاب اشکالاتی را متذکر شدند و با اصلاح آنها ترجمه، صحت و کیفیت بهتری یافت. همچنین تشکر می کنم از دوست عزیزم ایرج صالحی که در پیگیری های من، ضرورت و نیاز جامعه به عرضه چنین کتابی را متذکر شده و همواره مشوقم بود. در نهایت باید از برادران علینقی، مدیران انتشارات کتاب آبان، نیز تشکر نمایم که امکان چاپ و نشر این کتاب را فراهم کردند.

سعید مجیدی - فروردین ۹۵

singersaeed@gmail.com

چند نکته در مورد ویراست جدید

در این ویراست موارد زیر تغییر کرده است:

- ۱- رفع اشکالات چاپی، نشانه گذاری و دستوری.
- ۲- برگردان دقیق و صحیح تر جملات و کلماتی انگشت شمار.
- ۳- افزودن چند مطلب جدید با توجه به ویرایش جدید اصل کتاب.

سعید مجیدی - آبان ۹۷

مقدمه نویسنده

کتاب پیش رو، کتابی برای خوانندگان در هر سطح و شیوه است. خوانندگانی که می‌خواهند دربارهٔ حنجره و ویژگی‌های صدای خود بیشتر بدانند. اما خوب است بدانید این کتاب، دستور یا چگونگی خواندن نیست، بلکه دستنامه‌ای برای درک و شناخت بهتر صداست. چه موسیقی سنتی، کلاسیک، سرودهای مذهبی، هوی متال، جز، کانتری، پاپ و هر شیوه دیگری کار کنید و چه به عنوان تک‌خوان در گروه کر یا سالن کنسرت، کلیساها و هر جای دیگری مشغول به خواندن هستید. این اثر با همکاری گروهی از خوانندگان کلاسیک و غیرکلاسیک، معلمان آواز، درمانگران و سایر متخصصان آواز نوشته شده است و حاصل این همکاری، کتابی است با دانشی عمیق و پربار و البته بسیار آسان خوان و روان. همچنین تمامی اصطلاحات عمومی و مشترک شرح داده شده. در این کتاب، به شما کمک می‌کند سایر متون آوازی در مجله‌ها، کتاب‌ها یا مقاله‌های اینترنتی را به راحتی درک کنید. کتاب از شرح ساده ویژگی‌های صدای انسان، آوازی می‌شود و در ادامه به مسائل پیچیده‌تر آن می‌پردازد. جدا از افزایش تدریجی سطح آگاهی و دانش خوانندگان، مطالعه کتاب همچنین تأثیر بسزایی در رشد کیفی خوانندگان در هر سطحی از خوانندگی خواهد گذاشت.